

ESG-RAPPORT FOR:

KLP AksjeFremvoksende Markeder Mer Samfunnsansvar

Nøkkelinformasjon

	31.12.2022
Organisasjonsnummer	926893971
Markedsverdi MNOK	728
Antall selskap i fondet	155
Referanseindeks	MSCIEMERGING
Antall selskap i indeks	1309

BÆREKRAFTSRATING

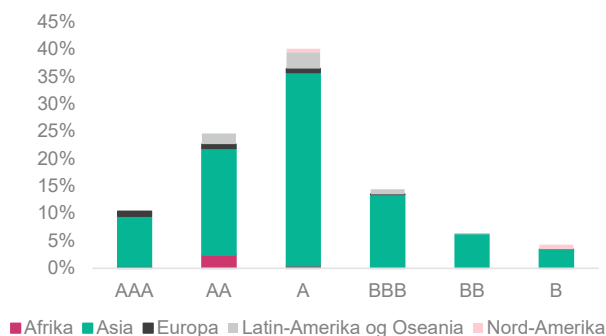
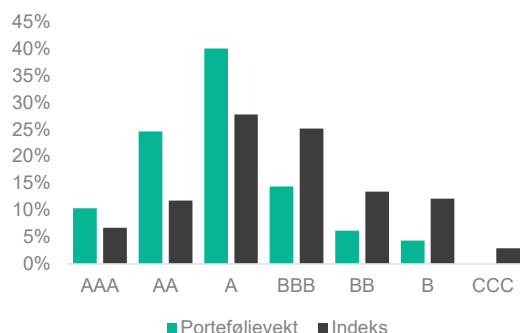
FONDETS MSCI ESG-RATING: **AA**

AAA	AA	A	BBB	BB	B	CCC
-----	----	---	-----	----	---	-----

INDEKSENS MSCI ESG-RATING: BBB

KLP AksjeFremvoksende Markeder Mer Samfunnsansvar investerer bredt i fremvoksende markeder i aksjer som blir rangert høyt på ulike kriterier innen miljø, sosial ansvarlighet, eierstyring og selskapsledelse. Fondet benytter en kvantitativ metodikk for å vekte opp investeringer i disse selskapene. Alle investeringer gjøres i samsvar med Retningslinje for KLP-fondene som ansvarlige investor og Svanemarkets krav for investeringsfond.

MSCI ESG-rating

MSCI analyserer selskaper opp mot flere kriterier innenfor miljø (E), sosiale forhold (S) og eierstyring (G), og gir selskapene en ESG-rating fra AAA (best) til CCC (dårligst). Figuren til venstre viser andelen av fondet investert i selskaper med AAA- til CCC-rating, opp mot andelen av referanseindeksens vekt i samme rating. Figuren til høyre viser regionfordelingen i fondet innenfor AAA- til CCC-rating.

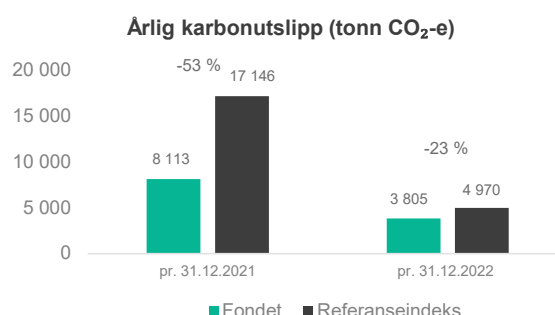
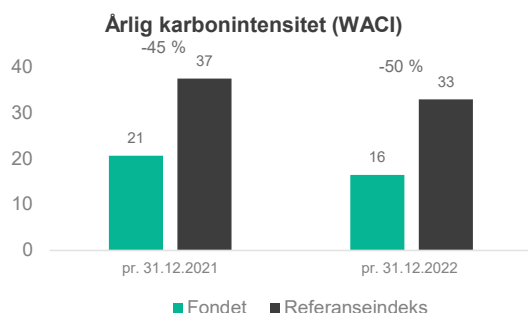
Topp 10 selskaper med overvekt mot referanseindeks

	Overvekt	Vekt i fondet	Vekt indeks	ESG-rating	Karbonrisiko ¹	Sektor
Cecep Wind-Power Corp	1.01 %	1.02 %	0.01 %	BB	Veldig Lav	Kraftforsyning
Tongcheng Travel Holdings Ltd	0.87 %	1.01 %	0.14 %	AA	Veldig Lav	Kapitalvarer
China Railway Signal & Commu	0.84 %	0.86 %	0.01 %	A	Lav	Informasjonsteknikk
Cecep Solar Energy Co Ltd	0.83 %	0.84 %	0.01 %	BB	Moderat	Kraftforsyning
Titan Wind Energy Suzhou Co L	0.83 %	0.84 %	0.01 %	BBB	Lav	Industri
Beijing Enterprises Water Group	0.83 %	0.88 %	0.05 %	BBB	Høy	Kraftforsyning
China Everbright Environment C	0.82 %	0.90 %	0.08 %	BBB	Veldig høy	Industri
Empresas Cmpc Sa	0.82 %	0.91 %	0.09 %	BBB	Høy	Materialer
Ming Yang Smart Energy Group	0.80 %	0.82 %	0.02 %	BBB	Lav	Industri
Charoen Pokphand Foods Pcl	0.80 %	0.93 %	0.13 %	BBB	Lav	Konsum

¹ Karbonrisiko baserer seg på selskapets karbonintensitet, som er selskapets CO₂-utslipp per krone i inntekt. Karbonrisiko er delt inn i kategoriene: Veldig lav (0 til <15), Lav (15 til <70), Moderat (70 til <250), Høy (250 til <525), Veldig høy (>=525)

Karbonutslipp

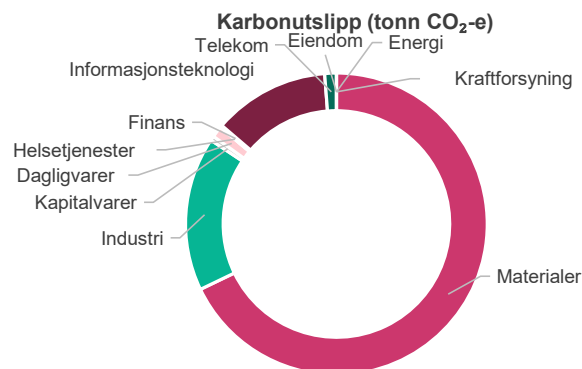
Fondets karbonintensitet (WACI)	16.43 tCO ₂ -e ¹ /mill. kr.
Referanseindeksens karbonintensitet (WACI)	32.92 tCO ₂ -e/mill. kr.
Fondets karbonutslipp	3 805 tCO ₂ -e
Referanseindeksens karbonutslipp	4 970 tCO ₂ -e
Andel av selskaper i fondet med utslippsdata	100 %

Fondets karbonintensitet (Weighted Average Carbon Intensity (WACI)) er fondets eksponering mot karbonintensive selskaper. Fondets karbonintensitet er summen av de underliggende selskapenes karbonintensitet (selskapets utslipp per krone i inntekt) justert for vekten i fondet. Figuren til venstre viser fondets karbonintensitet sammenlignet med referanseindeksen. Figuren til høyre viser fondets totale karbonutslipp.

Sektorfordeling

	Over/undervekt	Utslipp mot indeks
Energi	-4.86 %	-100.00 %
Materialer	-2.87 %	-50.36 %
Industri	2.27 %	95.58 %
Kapitalvarer	-1.88 %	8.05 %
Dagligvarer	-0.02 %	-29.51 %
Helsetjenester	1.29 %	-1.58 %
Finans	3.17 %	-44.55 %
Informasjonsteknologi	3.90 %	64.65 %
Telekom	-2.07 %	-1.80 %
Kraftforsyning	1.21 %	-95.47 %
Eiendom	-0.19 %	-37.68 %
		-50.11 %

Tabellen viser fondets over- og undervekt per sektor relativt til referanseindeksen, og hvordan utslippene per sektor blir påvirket av denne under- eller overvekten. Hjuldiagrammet viser sektorenes andel av det total karbonutslippet i fondet.

¹ tCO₂-e: klimagassutslipp regnet om til antall tonn CO₂-verdier (ekvivalenter)

Avkastning

Fondets avkastning
Referanseindeksen
Differanseavkastning

31.12.2022

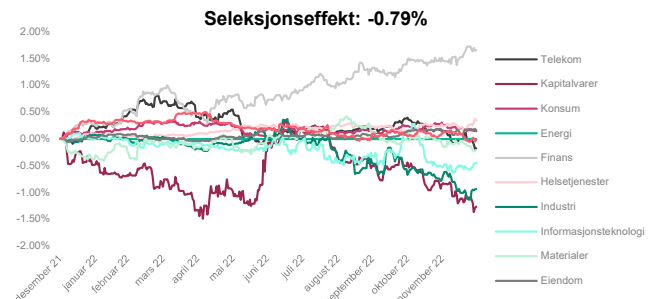
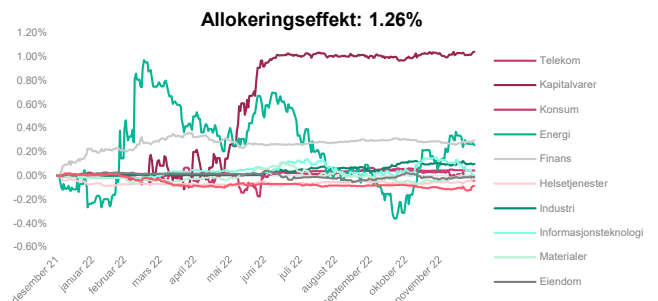
-10.60 %
-10.73 %
0.14 %

Fondets avkastning var -10.6% i 2022. Referanseindeksens avkastning var -10.73%, noe som ga en meravkastning på 0.14%.

Fondet er ikke investert i den tradisjonelle energisektoren (olje & gass). I henhold til Svanekriteriene er fondet ikke investert i selskaper som produserer og raffinerer olje og gass, oljeserviceaksjer og nedstrømselskaper. Undervekten i energi fordeles på øvrige sektorer i henhold til markeds kapitalisering. Kraftforsyning har hittil vært den sterkeste sektoren i MSCI Emerging i 2022. Allokeringseffekten gir en positiv effekt på cirka 1.26%.

Innenfor de ulike sektorene vil man i fondet vekte opp selskapene med høyere ESG rating, og cirka 75% av selskapene i porteføljen har ESG rating AAA, AA eller A. Man har vektet opp selskap innenfor sektorene som i sum har gitt en positiv seleksjonseffekt for fondet. Mesteparten av seleksjons-effekten er innenfor finans. Seleksjonseffekten utgjør cirka -0.79%-poeng.

Historiske tall er ingen garanti for fremtidig avkastning. Avkastningen i verdipapirfond kan variere betydelig innenfor et år. Realiserte tap eller gevinst ved å investere i fondsandeler vil derfor avhenge av de eksakte tidspunktene for kjøp og salg.

Topp 10 bidrag til avkastning i 2022

Selskap	Avkastning	Vekt i fondet	Bidrag
Prosus NV	32.11 %	0.00 %	1.07 %
Sociedad Quimica y Minera de C	70.65 %	0.00 %	0.52 %
Naspers Ltd	17.49 %	1.49 %	0.47 %
ICICI Bank Ltd	28.33 %	0.00 %	0.36 %
Mahindra & Mahindra Ltd	55.85 %	0.00 %	0.31 %
Adani Green Energy Ltd	46.04 %	0.90 %	0.26 %
Axis Bank Ltd	40.02 %	0.00 %	0.24 %
Bank Central Asia Tbk PT	20.64 %	0.00 %	0.18 %
Hanwha Solutions Corp	20.86 %	0.83 %	0.18 %
New Oriental Education & Techn	129.47 %	1.00 %	0.16 %

ESG-rating	Karbonrisiko	Sektor
AA	Veldig Lav	Kapitalvarer
BBB	Høy	Materialer
AA	Veldig Lav	Kapitalvarer
A	Veldig Lav	Finans
A	Lav	Kapitalvarer
A	Lav	Kraftforsyning
A	Lav	Finans
AA	Lav	Finans
BBB	Høy	Materialer
B	Lav	Kapitalvarer

Eksklusjoner

31.12.2022

Antall eksklusjoner	183
Nye ekskluderte selskap i 2022	20
Totalvekt ekskluderte selskaper	13.15 %

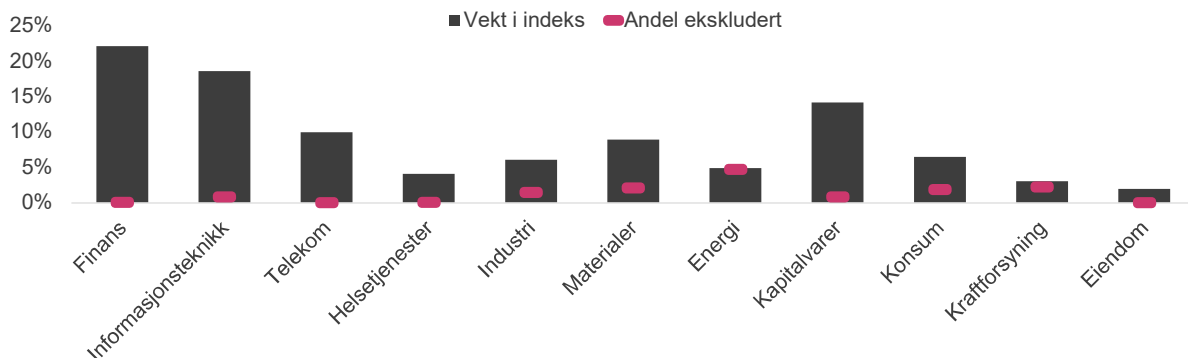
Investeringene i fondet blir kontinuerlig overvåket for brudd på *KLP-fondenes retningslinjer* og *Svanemerkets kriterier*. Selskaper som bryter med kriteriene blir ekskludert fra fondet. Se *KLP.no* for listen over ekskluderte selskaper.

Produkt eksklusjoner	Vekt i indeksen	Antall	Adferd eksklusjoner	Vekt i indeksen	Antall
Alkohol	1.19 %	22	Andre etiske normer	0.49 %	3
Pengespill	0.10 %	3	Arbeidstakerrettigheter	0.00 %	0
Kull og oljesand	2.12 %	55	Korrupsjon	0.50 %	9
Tobakk	0.41 %	5	Menneskerettigheter	1.96 %	14
Fossil energi	5.19 %	52	Alvorlig miljøskade	0.26 %	6
Våpen	0.59 %	10	Rettigheter krig	0.25 %	3
Kjernevåpen	0.08 %	1			
Total	9.69 %	148	Total	3.46 %	35

Ti største ekskluderte selskap

Selskap	Vekt i indeksen	ESG rating	Eksklusjonsårsak	Karbonrisiko	Sektor
Reliance Industries Ltd	1.48 %	BBB	Fossil energi	Høy	Energi
Vale SA	1.02 %	B	Menneskerettigheter	Høy	Materialer
Hon Hai Precision Industry Co L	0.64 %	B	UngcFail	Lav	Informasjonsteknikk
Petroleo Brasileiro SA	0.35 %	BB	Fossil energi	Veldig høy	Energi
Saudi Arabian Oil Co	0.33 %	BB	Fossil energi	Høy	Energi
Li Ning Co Ltd	0.32 %	BB	Menneskerettigheter	Veldig Lav	Kapitalvarer
Kweichow Moutai Co Ltd	0.29 %	B	Alkohol	Lav	Konsum
Larsen & Toubro Ltd	0.28 %	B	Våpen	Lav	Industri
POSCO Holdings Inc	0.27 %	BBB	Menneskerettigheter	Veldig høy	Materialer
Fomento Economico Mexicano S	0.25 %	A	Fossil energi	Lav	Konsum

Sektorfordeling og andel av sektor som er ekskludert

Den første tabellen viser vekten til selskapene som er ekskludert fra referanseindeksen og antall selskaper fordelt på ekskluderingsårsak. Den andre tabellen viser de ti største selskapene som er utelukket fra referanseindeksen. Grafen viser vekten av ekskluderte selskaper innenfor de ulike sektorene.

Stemmegivning og dialog

31.12.2022

Andel av generalforsamlinger stemt	100 %
Andel forslag stemt for	83 %
Andel forslag stemt mot	16 %
Antall selskapsdialoger	3

Stemmegivning

Generalforsamlingen er en viktig arena for dialog mellom selskapsledelsen og aksjonærene. KLP-fondene bruker stemmeretten sin aktivt, både i Norge og i utlandet. *KLP-fondenes retningslinjer for stemmegivning* er basert på internasjonale prinsipper for beste praksis innen eierstyring og selskapsledelse. Dette bidrar til at vi opptrer konsistent og i konsensus med mange andre internasjonale investorer. Hvordan fondet stemmer kan du se i detalj på [KLP.no](https://www.klp.no).

Forslag fremmet av selskapet	Antall saker	Stemt for	Stemt mot	Andel mot ledelsen
Styrerelatert	2 099	1 410	598	28 %
Rutinesaker	4 981	4 722	246	5 %
Godtgjørelse	2 170	1 538	628	29 %
Selskapskapital	3 638	3 179	457	13 %
Omorganisering	1 682	1 250	432	26 %
Anti-overtakelse	4	3	1	25 %
Annet	204	165	36	18 %
Totalt	14 778	12 267	2 398	16 %

Aksjonærforslag	Antall saker	Stemt for	Stemt mot	Andel mot ledelsen
Styrerelatert	16	9	7	44 %
Rutinesaker	1	1	0	0 %
Godtgjørelse	29	21	8	28 %
Annet	185	169	16	9 %
Helse og miljø	3	3	0	0 %
Selskapsledelse	0	0	0	0 %
Sosialt	0	0	0	0 %
Menneskerettigheter	0	0	0	0 %
Totalt	234	203	31	13 %

KLP-fondene stemmer mot selskapets forslag ved manglende uavhengighet i styret, for eksempel kombinert styreleder og CEO, mot valgkomiteen ved manglende kjønnsbalanse i styret og mot godtgjørelsesordninger som ikke er tilstrekkelig forklart. KLP-fondene stemmer for aksjonærforslag som fremmer økt rapportering og åpenhet om praksis innenfor temaer som likestilling, karbonutslipp, politiske utbetalinger (lobbying) osv. KLP-fondene stemmer mot aksjonærforslag som legger føringer for selskapets strategi eller mål da dette er det aksjonærvalgte styret sitt ansvar.

Dialog

KLP-fondene er pådriver for en ansvarlig og bærekraftig forretningsdrift, som eier i mange selskaper er oppfølging av etikk, miljø og samfunnsansvar sentralt. Vedlagt ligger en liste over de selskaper vi har hatt kontakt med i den aktuelle tidsperioden.

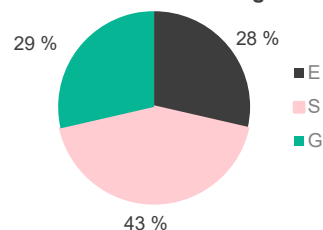
Antall selskapsdialoger 3

Tema*

Klima og miljø (E)	2
Sosiale hensyn (S)	3
Eierstyring og selskapsledelse (G)	2

*Samtalene med selskapene dekker som regel flere temaer.

ESG tema for dialog

DISCLAIMER MSCI :

Although KLP Kapitalforvaltning's information providers, including without limitation, MSCI ESG Research LLC and its affiliates, obtain information from sources they consider reliable, none of the ESG Parties warrants or guarantees the originality, accuracy and/or completeness, of any data herein and expressly disclaim all express or implied warranties, including those of merchantability and fitness for a particular purpose. The Information may only be used for your internal use, may not be reproduced or re-disseminated in any form and may not be used as a basis for, or a component of, any financial instruments or products or indices. Further, none of the Informaion can in and of itself be used to determine which securities to buy or sell or when to buy or sell them. None of the ESG Parties shall have any liability of any errors or omissions in connection with any data herein, or any liability for any direct, indirect, special, punitive, consequential or any other damages (including lost profits) even if notified of the possibility of such damages.

Underliggende ESG-data er fra MSCI ESG Research LLC. Alle utregninger er gjort av KLP Kapitalforvaltning. Informasjon om eksklusjoner og dialog er KLPs egen rapportering. Informasjon om stemmegivning kommer fra ISS.

Selskap	Tema for dialog	Status
Emirates Telecommunications Group Co PJSC	Dialog om antikorrupsjon og menneskerettigheter	Pågående
First Abu Dhabi Bank PJSC	Dialog om ESG resultater	Pågående
Minor International PCL	Dialog om arbeidstakerrettigheter for migrantarbeidere i Qatar	Pågående

Definisjoner

ESG-rating: Environmental, Social And Governance (ESG) rating er en vurdering av hvor godt selskapet jobber med å håndtere de risiko selskapet står ovenfor innenfor temaene klima og miljø, sosiale forhold og selskapsstyring.

Karbonintensitet: Selskapets karbonintensitet er utslipp per krone i inntekt. Det blir regnet ut ved å ta selskapets utslipp (Scope 1 og Scope 2) og dele på selskapets inntekt

Fondets karbonintensitet (tonn CO₂e/NOK mill): Weighted Average Carbon Intensity (WACI) er fondets eksponering mot karbonintensive selskaper. Fondets karbonutsnitt blir regnet ut ved å ta summen av selskapenes karbonintensitet justert for selskapets vekt i porteføljen.

Totalt karbonutslipp (tonn CO₂e): Fondets totale utslipp (Scope 1 og Scope 2) er summen av selskapenes utslipp, som tilegnes fondet basert på eierandel i selskapet.

Karbonrisiko: Karbonrisiko baserer seg på selskapets karbonintensitet. Karbonrisiko er delt inn i kategoriene: Veldig lav (0 til <15), Lav (15 til <70), Moderat (70 til <250), Høy (250 til <525), Veldig høy (>=525).

Scope 1: Selskapets direkte utslipp fra egen virksomhet.

Scope 2: Indirekte utslipp fra kjøp av energi.

Scope 3: Alle andre indirekte utslipp som er resultat av selskapets virksomhet.

CO₂-ekvivalenter: Statistikk over klimagassutslipp og mål for utslippsreduksjoner omfatter i tillegg til karbondioksid (CO₂) som regel også gasser som metan (CH₄), lystgass (N₂O) og fluorgasser (HFK, PFK og SF₆). Alle disse gassene bidrar til klimaendringer, men har svært forskjellig oppvarmingseffekt og levetid i atmosfæren. For å kunne sammenligne dem, regnes de om til CO₂-verdier. Mengdene kalles CO₂-ekvivalenter. Alle utslipp kan da sammenlignes direkte fordi de får samme enhet.